

Fjärde roten, tomt 12

Kvarteret ???

Sextonde roten 1637–57

Åttonde roten 1657–70

Nuvarande Fredsgatan–Drottninggatans
södra sida Ö. Hamnen – Ö. vallen
Tomt utlagd till gata

Erich Andersson Böcker R16 4.12

1637–40, 1642–45: 3 mtl, 1641: 4 mtl, 1646–48: 2 mtl

Germund Larsson skomakare R16 (möjligen bosatt 4.11) 1652–55: 2 mtl, 1656: 1.20, 1657:–26 (VIII), 1657h: 1, 1658: 3, 1659–60: ½

Germund Larsson skomakare flyttar 1661 till rote 7 och tomt 3.2. Änkan säljer gård till *Oluf Svensson Böker* 1672 för 110 rdr

212 *Christopher badare* 4.12

1659–60, 1661–62 ½ 1666–69 se Flyttade till 3.77. Se biografi där.

Olof Torstensson Lake ibid 1659–60: 1, 1.2.1662 (4.2) och 4.10

Jon Kock 1659–60: ½

Samuel sadelmakare 1660–61 ½ mtl

Jacob beridare 1666–67

Ägare *Jacob Herwegh*

Öde enligt Gustavi tomtöreslängd 1670–72

Kiällert Eriksson skräddare

1681–1719

Kiällert Eriksson skräddare lät första gången den 26.7.1681 lagbjuda en tomt, som han hade köpt av Jacob Herwegh för 120 rdr, belägen på Drottninggatan mellan Anders Eriksson Gullbergs och Anders skräddares gårdar. I huseköpspenning betalade han 3 daler och 24 öre smt. Den 26.9.1700 pantsatte han gården till hospitalet. Bouppteckning efter hans första (barnlösa) hustru *Annika Jostdotter* förrättades den 13.2.1709. Annika var syster till *Johan Jostsson Thisen* och *Maria Jostdotter*. Nu angavs grannarna vara båtskeppare Nils Nilsson i öster och sal. Christoffer båtskeppares änka i väster.

Den 29.5.1716 upprättades inbördes testamente mellan Kiällert Eriksson och hans hustru *Catharina Grope*, som var dotter till målaremästare Petter Ericsson Grope och svägerska till *Jacob Lindh*. Bouppteckning efter Kiällert Eriksson gjordes den 7.4.1719. Sonen *Kiällert Kiällertsson* fick 200 d smt i fäderne. Catharina Grope gifte om sig med

glasmästaren Petter Friberg

1720–45

som ägde gården 4.122 på andra sidan gatan. Före vigseln med Catharina Grope i april 1719 avvittrade han efter sin döda *hustru Maria Nyman*. Tidigare hade Petter Friberg bott i ett hus på Drottninggatan med $\frac{2}{3}$ tomt, som han 20.??1713 [månad oklar i manuskriptet] för 250 d smt hade köpt av *Beata Torstensdotter*. Man får hans patronymikon i april 1710, då *glasmästare Wilhelm Svensson* vände sig mot sin gesäll Petter Larsson Friberg. I en inlaga till magistraten den 19.5.1712 uttalar sig Kilian Treutiger om glasmästaregesällen Petter Fribergs utnämning till mästare. Friberg hade med ”märkelig bekostnad” rest till Stockholm, eftersom han inte kunde få något arbete hos Göteborgs mästare. ”I Stockholm hade han för den difference skuld som Stockholms lovl. ämbete mot denna stadzens glasmästare haver, blivit skymfligen avvist och därför kommit tillbaka hit igen. Mäster Jochim och mäster Wilhelm hade med tillbörlig och ostraffelig beskedlighet haft anmärkningar mot Petters intagande i ämbetet. Men mäster Henrik Mattsson (se 2.126) som vid den kommande sammankomsten alldeles absenterade sig, protesterade, när han äntligen inställde sig, då mästerstycket skulle uppvisas, utlåtande sig, att om Friberg skall bliva mästare, så vill han resa utur staden, klagande att han sielf intet arbete haver, mindre kan tillåta flere att sätta sig neder, hwarföre han utläte sig, att han ensam var en redelig mästare men ingen av de andra, ratande ock mästerstycket som ofullkombeligt”. Trots allt fick Petter Friberg burskap som glasmästare den 19.6.1712.

Ovänskapen med glasmästare Henrik Mattssons familj fortsatte. Vid kämnärsrätten den 29.4.1713 hade glasmästare Petter Friberg anledning att på egna och sin *svärmoder Anna Nymans* vägnar vända sig mot Henrik Mattssons *hustru Anna Maria Höijer*, som en afton skulle ha ställt sig i försåt och illa hanterat svärmodern. Anna Maria skulle ha tillfogat Anna Nymans högra arm en så svår skada, att hon sedan beständigt haft svår sveda och värk. Henrik Mattsson hade missunnat Friberg att bli mästare och bortlupit så snart samtliga övriga ämbetsbröder godkänt Fribergs mästerstycke, en glaslykta, som Anna Maria Höijer senare illvilligt slagit sönder. Märkligt nog hänvisade Petter Friberg till Kungl. Gustaf Adolfs stadga om nattfred på Stockholms gator och andra kungliga förordningar, som han fann tillämpliga. Anna Maria försvarade sig med att hon mot sin vilja hade skadat Petters svärmor arm under ett tumult hon en afton föregående år hade haft med några soldater. Den 15 maj vittnade *fältskären Kaldiniger* och *amiralitetsskrivare Lars Borgström* i ärendet.

Petter Fribergs *hustru Maria Andersdotter (Nyman)* fick 21.5.1713 stolrum efter Beata Torstensdotter. Stolrummet ärvdes av Petter Fribergs dotter *Anna Maria* efter sin mor 20.8.1718.

Självf fick mäster Petter Friberg sitt stolrum den 19.6.1717 efter *mäster Jöns Svensson bagare*.

Gården 4.122, som Petter Friberg ägde före sitt giftermål med Catharina Grope angavs 1719 ligga mellan tullskrivare sal Jacob Sjöberg i väster och Nils Nilssons i öster. Enligt bouppteckningen efter Catharina Grope den 19.10.1738 var den gammal och nederrutten. Den värderades endast till 125 d smt.

Hos glasmästare Petter Friberg bodde 1734 sonen *gesällen Lars Friberg*, som arbetade på sitt mästerstycke.

1741 gifte Petter Friberg om sig med *Catharina Holm*. På begäran av Petter Friberg gav magistraten gav den 11.9.1741 bevis att enda arvingar till avlidne *stadsvaktmästaren Sven Svensson*, efter vilken inventarium hade upprättats den 2.5.1740, var hans änka, Petter Fribergs nuvarande hustru Catharina Holm och hennes enda dotter *Ebba Stina Svensson*.

Vid bouppteckningen efter Catharina Holm den 30.12.1762 erhöll de tre barnen i äktenskapet med första hustrun Maria Nyman i möderne 100 d smt, som blev inestående hos fadern mot pant i gården.

Den 5.4.1753 sålde Peter Friberg och dess hustru Catarina Holm för 1 600 d smt jämte diskretion av 30 d smt denna gård till

skräddaren Anders Hagerberg,

som tidigare bott 7.78, först ägd av hans styvfar notarie Nils Hagerberg, vars hustru Ellika Mårtensdotter var änka efter Anders Olsson Hagerbergs far Olof Andersson Timmerman (se 7.78 kv. Gästgivaren).

Anders Olsson Hagerberg uppbjöd inte denna gård 4.12 förrän den 22.5.1762 efter glasmästarens död (bou 16.3.1756). Gården sades då ligga på Drottninggatan mellan järndragaren Jon Tollesons hus å västra och tunnbindaren Christian Tribbers gård å östra. Anders Olofsson Hagerberg, som var född 20.4.1712 och 1728 fick börsbrev att lära skräddareyrket, fick burskap som mästare 1743. Bouppteckning efter hans första hustru *Christina Hjortman* ägde rum 9.3.1750, då makarna anges ha ägt en halv gård 7.78 på Sillgatan.

Full verksamhet i huset var det 1759 då Anders Hagerberg hade hyresgästen *perukmakare Carl Gustaf Swanwik* med fem gesäller *Johan Sahlberg, Anders Ahlman, Matthias Monjeu, Carl Ad. Fast* och *Christian Sörensson* samt två läregossar *Hans Olofsson* och *Johan Backe*. Själv hade Anders Hagerberg som gesäll 1760 endast *Anders Ahlgren*.

Anders Hagerberg avled 1.12.1763. Gården värderades då till 3 330 d smt. Hans änka *Elin Carlsdotter*, som var dotter till *Carl Larsson på Örgryte Stom*, död 1741, och *Kerstin Andersdotter*, ägde gården ännu vid sin död 15.5.1791. I bouppteckningen efter henne den 11.8.1791 sägs den vara belägen mellan skomakare Gropes änka i öster och svarvare Wigendt i väster. Men tomtöret 1775–90 betalades av *skräddare Bengt Bergman*.

Här drogs *Fredsgatan* fram efter branden.